Euroopa Parlament
2024-2029

Eelarvekontrollikomisjon

2023/2131(DEC)

24.7.2024

TEISE RAPORTI PROJEKT

Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,
II jagu – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu
(2023/2131(DEC))

Eelarvekontrollikomisjon

Raportöör: Jonas Sjöstedt

SISUKORD

lk

1. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS.....3

2. EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....5

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI.....8

1. ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, II jagu – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu
(2023/2131(DEC))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarvet[1],

– võttes arvesse Euroopa Liidu 2022. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet (COM(2023)0391 – C9-0250/2023)[2],

– võttes arvesse nõukogu aastaaruannet eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile 2022. aastal tehtud siseauditite kohta,

– võttes arvesse kontrollikoja aastaaruannet eelarveaasta 2022 eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega[3],

– võttes arvesse vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 287 tehtud kontrollikoja kinnitavat avaldust[4] 2022. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse ja selle aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta,

– võttes arvesse oma 23. aprill 2024. aasta otsust[5], millega lükatakse edasi otsuse tegemine 2023. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, ning sellele lisatud resolutsiooni,

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõiget 10 ja artikleid 317, 318 ja 319,

– võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrust (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012)[6], eriti selle artikleid 59, 118, 260, 261 ja 262,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 102 ja V lisa,

– võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni teist raportit (A10-0000/2024),

1. annab heakskiidu / ei anna heakskiitu nõukogu peasekretäri tegevusele Euroopa

[1] ELT L 45, 24.2.2022.
[2] ELT C, C/2023/2, 12.10.2023.
[3] ELT C, C/2023/103, 4.10.2023.
[4] ELT C, C/2023/112, 12.10.2023.
[5] Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2024)0288.
[6] ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.

Ülemkogu ja nõukogu 2022. aasta eelarve täitmisel;

2. esitab oma tähelepanekud alltoodud resolutsioonis;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja resolutsioon, mis on selle lahutamatu osa, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale ning korraldada nende avaldamine *Euroopa Liidu Teatajas* (L-seerias).

2. EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa, II jagu – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu (2023/2131(DEC))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma otsust Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, II jagu – Euroopa Ülemkogu ja nõukogu,

– võttes arvesse kodukorra artiklit 102 ja V lisa,

– võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni teist raportit (A10-0000/2024),

A. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon soovib eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames rõhutada, et liidu institutsioonide demokraatlikku legitiimsust tuleb veelgi tugevdada ning selleks tuleb suurendada läbipaistvust ja parandada aruandekohustuse täitmist ning rakendada tulemuspõhise eelarvestamise põhimõtet ja personalijuhtimise head tava;

B. arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 319 kohaselt on Euroopa Parlamendil ainuvastutus liidu üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise eest, ning arvestades, et Euroopa Ülemkogu ja nõukogu eelarve on üks liidu eelarve jagu;

C. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 15 lõike 1 kohaselt ei toimi Euroopa Ülemkogu seadusandjana;

D. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 317 kohaselt täidab komisjon liidu eelarvet omal vastutusel, võttes arvesse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtteid, ning arvestades, et kehtiva raamistiku kohaselt annab komisjon teistele liidu institutsioonidele vajalikud volitused nendega seotud eelarvejagude täitmiseks;

E. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 235 lõike 4 ja artikli 240 lõike 2 kohaselt abistab nõukogu peasekretariaat Euroopa Ülemkogu ja nõukogu, ning arvestades, et nõukogu peasekretär vastutab täielikult liidu eelarve II jakku kantud assigneeringute usaldusväärse haldamise eest;

F. arvestades, et Euroopa Parlament on peaaegu kahekümne aasta jooksul järginud väljakujunenud ja tunnustatud tava anda heakskiit kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste eelarve täitmisele, ning arvestades, et komisjon toetab iga liidu institutsiooni, organi ja asutuse halduskuludele heakskiidu andmise tava jätkamist;

G. arvestades, et finantsmääruse artikli 59 lõike 1 kohaselt annab komisjon teistele liidu institutsioonidele vajalikud volitused oma eelarvejagude täitmiseks;

H. arvestades, et kuna nõukogu ei ole teinud eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses koostööd, on parlament alates 2009. aastast olnud sunnitud keelduma andmast nõukogu peasekretärile heakskiitu eelarve täitmisel;

I. arvestades, et Euroopa Ülemkogu ja nõukogu kui liidu institutsioonid ja liidu üldeelarvest rahastuse saajad peaksid olema läbipaistvad ja liidu kodanike ees demokraatlikult vastutavad ning nende suhtes tuleks kohaldada avaliku sektori vahendite kasutamist käsitlevat demokraatlikku kontrolli;

J. arvestades, et Euroopa Ombudsmani (edaspidi „ombudsman“) soovituses strateegilises uurimises OI/2/2017/TE nõukogu õigusloomeprotsessi läbipaistvuse kohta märgiti, et nõukogu tavad seoses õigusloomeprotsessi läbipaistvusega kujutavad endast haldusomavoli ja nendega tuleks tegeleda, et võimaldada kodanikel jälgida liidu õigusloomeprotsessi;

K. arvestades, et Euroopa Liidu Kohtu praktikas kinnitatakse maksumaksjate ja üldsuse õigust saada avaliku sektori tulude kasutamise kohta teavet ning et üldkohus märkis oma 25. jaanuari 2023. aasta otsuses kohtuasjas T-163/21[1], *De Capitani* vs. *nõukogu* liidu õigusloomeprotsessi läbipaistvuse kohta, et nõukogu töörühmades koostatud dokumendid ei ole tehnilist laadi, vaid seadusandlikud, mistõttu tuleb nende suhtes kohaldada dokumentidega tutvumise taotlusi;

1. peab äärmiselt kahetsusväärseks, et alates 2009. aastast ja taas majandusaastal 2022 on nõukogu jätkuvalt keeldunud tegemast parlamendiga eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses koostööd, takistades parlamendil teha teadlikku otsust, mis põhineb nõukogu eelarve täitmise tõsisel ja põhjalikul kontrollimisel, ning seega sundides Euroopa Parlamenti eelarve täitmisele heakskiidu andmisest keelduma;

2. märgib, et asjaomased Euroopa Parlamendi teenistused edastasid eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raportööri nimel 28. septembril 2023 nõukogu sekretariaadile küsimustiku, mis sisaldas 74 parlamendile olulist küsimust, et võimaldada nõukogu eelarve täitmise ja nõukogu juhtimise põhjalikku kontrolli; märgib lisaks, et sarnased küsimustikud saadeti kõigile teistele institutsioonidele, kellest kõik on andnud parlamendi kõigile küsimustele põhjalikud vastused;

3. peab kahetsusväärseks, et 12. oktoobril 2023 teatas nõukogu peasekretariaat Euroopa Parlamendile veel kord, et ei kavatse parlamendi küsimustikule vastata ja et nõukogu ei osale kuulamisel, mis korraldati 25. oktoobril 2023 eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames ja millel osalesid kõik teised kutsutud institutsioonid;

4. toonitab Euroopa Parlamendi eesõigust anda vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 319 ning finantsmääruse ja Euroopa Parlamendi kodukorra kohaldatavatele sätetele ning kooskõlas praeguse tõlgenduse ja praktikaga eelarve täitmisele heakskiit, nimelt õigust anda eelarve täitmisele heakskiit, et säilitada läbipaistvus ja tagada demokraatlik vastutus liidu maksumaksjate ees;

5. rõhutab, et finantsmääruse artikli 59 lõikes 1 on sätestatud, et komisjon annab teistele liidu institutsioonidele vajalikud volitused neid käsitlevate eelarvejagude täitmiseks, ning peab seetõttu arusaamatuks, et nõukogu arvates on asjakohane, et heakskiit antaks komisjoni tegevusele nõukogu eelarve täitmisel;

6. rõhutab väljakujunenud ja austatud tava, mida parlament on peaaegu kahekümne aasta jooksul kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste eelarve täitmisele heakskiidu

[1] Kohtuotsus, Üldkohus, 25. jaanuar 2023, *De Capitani* vs. *nõukogu*, T-163/21, CLI:EU:T:2023:15.

andmisel järginud; tuletab meelde, et komisjon on teatanud, et tal ei ole võimalik teha järelevalvet teiste liidu institutsioonide eelarvete täitmise üle; rõhutab komisjoni veel kord kinnitatud seisukohta, et iga liidu institutsiooni halduskulude haldamisele Euroopa Parlamendi poolse heakskiidu andmise tava tuleb jätkata ka tulevikus;

7. rõhutab, et praegune olukord võimaldab Euroopa Parlamendil kontrollida ainult kontrollikoja ja ombudsmani aruandeid ning nõukogu veebisaidil avalikult kättesaadavat teavet, kuna nõukogu jätkab oma halba tava mitte teha parlamendiga koostööd, mis muudab parlamendil võimatuks täita nõuetekohaselt oma kohustusi ja teha eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta teadlikku otsust;

8. taunib asjaolu, et nõukogu on juba üle kümne aasta näidanud, et tal puudub igasugune poliitiline tahe teha parlamendiga iga-aastase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames koostööd; rõhutab, et sellel suhtumisel on olnud püsiv negatiivne mõju mõlemale institutsioonile, see on diskrediteerinud liidu eelarve haldamist ja demokraatlikku kontrolli ning kahjustanud kodanike usaldust liidu kui läbipaistva üksuse vastu;

9. tuletab meelde, et Euroopa Liidu Kohtu praktika toetab maksumaksjate ja üldsuse õigust saada teavet avaliku sektori tulude kasutamise kohta; nõuab seetõttu parlamendi kui demokraatliku vastutuse põhimõtte tagaja eesõiguse ja rolli täielikku austamist; kutsub nõukogu üles järgima eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus parlamendi heakskiidetud soovitusi;

10. rõhutab, et aluslepingute läbivaatamine võiks muuta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse selgemaks ja läbipaistvamaks ning eelkõige tagada Euroopa Parlamendile selge pädevuse anda heakskiit kõigi liidu institutsioonide, organite ja asutuste eelarve täitmisele eraldi; rõhutab siiski, et kuni sellise muutmiseni tuleb praegust olukorda parandada parema institutsioonidevahelise koostöö kaudu aluslepingute praeguses raamistikus, ning nõuab tungivalt, et nõukogu teeks Euroopa Parlamendiga praegusele olukorrale lahenduse leidmisel aktiivselt koostööd;

11. kutsub nõukogu üles viivitamata jätkama kõrgeimal tasemel läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga, kaasates mõlema institutsiooni peasekretärid ning presidendi ja eesistuja, et ületada ummikseis ja leida olukorrale lahendus, austades samal ajal parlamendi ja nõukogu vastavaid rolle eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses ning tagades eelarve täitmise läbipaistvuse ja nõuetekohase demokraatliku kontrolli;

12. rõhutab, et eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva parlamendi 23. aprill 2024. aasta resolutsiooni tähelepanekud, mis käsitlevad poliitilisi prioriteete, eelarve- ja finantsjuhtimist, sisehaldust, tulemuslikkust ja sisekontrolli, inimressursse, võrdõiguslikkust ja heaolu, eetikaraamistikku ja läbipaistvust, digitaliseerimist, küberturvalisust ja andmekaitset, hooneid, keskkonda ja kestlikkust, institutsioonidevahelist koostööd ja teabevahetust, on endiselt kehtivad.

LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI

Raportöör kinnitab oma ainuvastutusel, et ei saanud mingit sisendmaterjali üksuselt või isikult, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt käesolevas lisas ära märkida.